

พระราชบัญญัติ

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

พ.ศ. ๒๔๕๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
 คณะองคมนตรี ในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 จังสิต กรมชุนชัยนาทนเรนทร
 อตงกฏ
 ชานันนิวัต
 มานวราชเสวี
 ขัตตเศขจวิธ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

โดยที่เป็นการสมควร จัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกขึ้น

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๔๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทหารผ่านศึก” หมายความว่า ทหาร หรือบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ทหาร หรือทำหน้าที่ทหาร ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และได้กระทำหน้าที่นั้นในสงครามหรือปราบปรามการจลาจล หรือในเหตุฉุกเฉินซึ่งกระทรวงกลาโหมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร

“ทหารผ่านศึกประจำการ” หมายความว่า ทหารผ่านศึกที่กำลังรับราชการทหารหรือราชการอย่างอื่นใน

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

กระทรวงหรือทบวงการเมืองไม่ว่าแห่งใด ๆ เว้นแต่ผู้ที่เป็น
ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญ หรือผู้ซึ่ง
รัฐบาลจ้างรับราชการ

“ ทหารผ่านศึกนอกประจำการ ” หมายความว่า
ทหารผ่านศึกที่ไม่ใช่ทหารผ่านศึกประจำการ

“ ครอบครัวยุติธรรม ” หมายความว่า บุตร ภริยา และ
บิดามารดา ของทหารผ่านศึกที่ประสบอันตรายถึงตาย
เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่

มาตรา ๔ การใช้คำว่า “ ทหารผ่านศึก ” เพื่อเป็น
นามประกอบการค้าหรือเพื่อกิจการใด ๆ จักต้องได้รับ
อนุญาตพิเศษเป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึกก่อน และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและ
กำหนดเงื่อนไขขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกด้วย

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่งเรียกว่า
“ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ” เป็นองค์การสาธารณ

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

กุศล โดยมีหน้าที่พิจารณาและให้ความช่วยเหลือแก่บรรดา
ทหารผ่านศึกนอกประจำการและครอบครัว

มาตรา ๖ ทหารผ่านศึกนอกประจำการและครอบครัว
ที่จะขอรับการสงเคราะห์ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) ไม่เคยถูกปลดจากกองประจำการเป็นทหารกอง
หนุนประเภทที่ ๒

(ข) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(ค) ไม่เป็นผู้หนีสินค้านัก

(ง) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

(จ) ไม่เป็นผู้เคยถูกปลดออกจากราชการเพราะกระทำ
ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(ฉ) ไม่เป็นผู้ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก
เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษหรือ ความผิดอันได้
กระทำโดยประมาท

มาตรา ๗ กิจการขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
แบ่งส่วนดังนี้

(๑) ส่วนกลาง

(๒) ส่วนภูมิภาค

ตอนที่ ๑ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

มาตรา ๘ ให้องค์การนี้เป็นนิติบุคคล
ส่วนการเงินนั้นอาจมีรายได้ดังนี้

- (๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๒) เงินผลประโยชน์ขององค์การ
- (๓) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งองค์การได้รับ
อุททิศ

หมวด ๒

ระเบียบราชการในองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ส่วนที่ ๑

สภากรรมการทหารผ่านศึก

มาตรา ๙ ให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกอยู่ใน
ความควบคุมดูแลของสภากรรมการทหารผ่านศึกซึ่งประกอบ
ด้วย

- (๑) กรรมการโดยตำแหน่ง คือรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม และผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖

(๒) กรรมการที่แต่งตั้งขึ้นจากทหารผ่านศึกประจำ
ไม่เกิน ๕ นาย และจากทหารผ่านศึกนอกประจำการอีก
ไม่เกิน ๓ นาย

การแต่งตั้งผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ใน (๑) และ กรรมการ ใน (๒) ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหมแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบของหัวหน้า
ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหมหรือสภากลาโหม
ตำแหน่งกรรมการแห่งสถานนี้เป็นตำแหน่งกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็น
ประธานชก และให้ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก เป็นอุปนายกสภากรรมการทหารผ่านศึก โดย
ตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ ให้เลขานุการกองผู้อำนวยการองค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก เป็นเลขาธิการสภากรรมการทหาร
ผ่านศึกโดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๒ ตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึกให้แต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตรประจำการ

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียง ๔ ปี แต่ผู้ถึงวาระพ้นจากตำแหน่งไปอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ต่อไปอีกวาระหนึ่ง แต่ไม่เกิน ๔ ปี

มาตรา ๑๓ ตำแหน่งกรรมการแต่งตั้งมีกำหนดเวลาคราวละ ๒ ปี ฉะเพาะในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนด ๑ ปี ให้มีการเปลี่ยนกรรมการแต่งตั้งทั้งหมดโดยวิธีจับสลาก แต่ผู้ต้อออกไปไม่มีสิทธิจะรับแต่งตั้งกลับเข้ามาอีกได้

ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้แต่งตั้งบุคคลตามความในมาตรา ๘ เข้าเป็นกรรมการแทนกรรมการที่เข้ามาแทนนั้น ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ที่ตนแทน

มาตรา ๑๔ สภากรรมการทหารเล่นสกีมีหน้าที่ดังนี้

(๑) จัดวางระเบียบและข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

(๒) จัดหาวิธีการอันจะยังผลให้การดำเนินกิจการขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้เจริญยิ่งขึ้น

ตอนที่ ๗ เติม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการในการสงเคราะห์และวางแผน โครงการตลอดจน แนะนำวิธีดำเนินการที่จำเป็นและสมควร

(๔) ให้ความเห็นชอบแก้ไขเพิ่มเติมหรือยับยั้งเกี่ยวกับการลงทุนช่วยเหลือ

(๕) จัดตั้งงบประมาณขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

มาตรา ๑๕ ให้สภากรรมการทหารผ่านศึกมีการประชุมสามัญปีละ ๔ ครั้งเป็นอย่างน้อย ส่วนการประชุมพิเศษให้นัดได้ทุกเมื่อ ถ้ากรรมการตั้งแต่ ๓ นายขึ้นไปร้องขอหรือสภานายกเห็นเป็นการสมควร

ให้สภากรรมการทหารผ่านศึกเชิญผู้ทรงคุณวุฒิใด ๆ หรือผู้ทราบรายละเอียดในปัญหาที่เกี่ยวข้อง นั้น มาให้คำแนะนำปรึกษาด้วยได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุม

มาตรา ๑๖ การประชุม ทุกคราว ต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมได้

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

มาตรา ๑๗ ให้สภานายกเป็นประธานในที่ประชุม ถ้า
สภานายกไม่มาประชุม ให้อุปนายกเป็นประธาน ถ้า
อุปนายกไม่มาก็ให้กรรมการเลือกตั้งกรรมการคนหนึ่งขึ้นเป็น
ประธานชั่วคราว

มาตรา ๑๘ การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็น
ประมาณ ถ้าในการลงมตินั้นมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้
ประธานออกคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นหนึ่งคะแนน เพื่อชขาด

มาตรา ๑๙ กรรมการย่อมขาดจากตำแหน่งโดย

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) พ้นตำแหน่งที่กำหนดไว้

มาตรา ๒๐ ให้ผู้บัญชาการทหารบก เรือ และอากาศ
กับบรรดาอธิบดีและหัวหน้ากรมในกระทรวงทบวงกรมเมือง
ต่าง ๆ เว้นแต่ฝ่ายตุลาการและอธิการบดีหรือผู้ประศาสน์
การมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาถาวรพิเศษของสภา
กรรมการทหารผ่านศึก และให้สภากรรมการทหารผ่านศึก

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาติดตัมศักดิ์ของสภากรรมการ
ทหารผ่านศึกได้ตามความจำเป็นด้วย

มาตรา ๒๑ ให้สภากรรมการทหารผ่านศึกมีอำนาจตั้ง
อนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อกระทำกิจการหรือสอบสวนหรือ
พิจารณาข้อความใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา
กรรมการทหารผ่านศึกได้

ส่วนที่ ๒

ฐานะการและเจ้าหน้าที่ในส่วนกลาง

มาตรา ๒๒ กองอำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึกเป็นสำนักงานกลางในการบริหารงานมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) พิจารณาค้นคว้าหลักการสงเคราะห์โดยทั่วไป
- (๒) ดำเนินงานตามนโยบายที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาโหมกำหนด หรือ ตามความเห็นชอบ ของสภากรรมการ
ทหารผ่านศึก และ
- (๓) ดำเนินงานช่วยเหลือต่าง ๆ ตามที่ปรากฏใน
ระเบียบแบบแผนหรือข้อตกลง หรือภายในอำนาจหน้าที่
ซึ่งมีอยู่

ตอนที่๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

มาตรา ๒๓ กองอำนาจการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก มีผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเป็นผู้ดำเนินการและรับผิดชอบต่อสภากรรมการทหารผ่านศึก

กองอำนาจการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกประกอบด้วยเลขานุการและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

ในกรณีที่ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกไม่สามารถปฏิบัติกิจการตามหน้าที่ได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรประจำการคนอื่นให้ทำการแทนชั่วคราวภายในเงื่อนไขใด ๆ ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๒๒ ระเบียบการภายในต่าง ๆ ในกองอำนาจการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกกำหนดขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม

ส่วนที่ ๓

ธุรการและเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกภาค ผู้

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

อำนาจการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตที่ และกำหนดการ
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในส่วน
ภูมิภาคได้ตามที่เหมาะสม

มาตรา ๒๖ เจ้าหน้าที่ขององค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึกในส่วนภูมิภาคมีหน้าที่

(๑) เป็นตัวแทนของกองอำนาจการองค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึกตามที่จะได้รับมอบหมาย ปรึกษาหารือ
เป็นธุระดำเนินการติดต่อที่จำเป็น ปฏิบัติการช่วยเหลือ หรือ
ช่วยแก้ปัญหาสอบสวนติดตาม เร่งรัดให้ได้สิทธิที่ควร
มีควรได้โดยไม่ชักช้า

(๒) จัดการช่วยเหลือสอบสวนตามที่กองอำนาจการ
องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกจะได้ติดต่อไป

มาตรา ๒๗ เจ้าหน้าที่ขององค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึกในส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ช่วยเหลือทหารผ่านศึกนอก
ประจำการและครอบครัวในท้องที่ของตน

ตอนที่ ๗ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๑

หมวด ๓
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๘ บุคคลใดใช้คำว่า "ทหารผ่านศึก" โดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๔

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หลวง อภัยวงศ์
นายกรัฐมนตรี